

Johan Nielsen: Ifølge traditionen blev Færøerne kristnet ca. år 1000. Det var den færøske høvding Sigmund Brestirson, som først forkyndte kristendommen på tinge og senere tvangsdøbte de andre høvdinge. Der er ingen tvivl om, at man allerede fra den første tid har haft biskopper, og ca. år 1100 omtales 2 bisper: Bjarnvarðr og Ringr. Romerkirken vandt i de følgende år stor magt og anseelse på øerne, så de følgende århundreder af nationalromantikkerne bliver betragtet som øernes guldalder. Man henviser til, at det var ved domkapitlet i Kirkebø, at Sverre, som senere skulle blive Norges store konge og tale „Roma midt imod“, læste teologi. Der dannede sig i tidens løb en mængde myter og sagn om bisperne i Kirkebø, som uden tvivl har spillet en stor rolle i øernes historie både på ondt og godt.

Ved reformationens indførelse skulle man jo forsage romerkirken og alle dens gerninger og al dens væsen. Derfor skulle kirkens overhoved på Færøerne ikke mere hedde biskop, men superintendent. Nu er dette et ret besværligt ord i daglig tale, så det varede heller ikke længe, før man fandt tilbage til den gamle benævnelse. Færøernes første og eneste lutherske biskop hed Jens Gregersen Riber. Han var biskop fra 1540 til 1557, men allerede i 1551 flygtede han fra Færøerne, idet øerne dengang var meget plaget af sørøvere — ak ja, det er ikke kun i dag, at det har knebet med at værgе det fattige folk udi Færøes rettigheder mod dem, som er større og stærkere.

Da Jens Riber var flygtet, blev hans provst, Heine Havreki, vicebiskop og passede embedet for Jens Riber indtil 1557, da øerne blev provsti under Bergen, hvorefter han blev Færøernes provst. I 1620 blev Færø provsti lagt under Sjællands stift, og senere er øerne kommet under Københavns stift, hvorunder de hører den dag i dag.

Bortset fra det sidste halve hundrede år har den almindelige færøske kirkegænger ikke mærket meget til, at han har haft en biskop. Så vidt man kan se, har der ikke været bispebesøg på Færøerne fra 1557 til 1912, og siden den tid har vi, hvis jeg ikke tager fejl, kun haft bispebesøg 5 gange. Lad mig dog med det samme tilføje, at særlig de 3 sidste biskopper, biskop Osten-

feld, biskop Fuglsang-Damgaard og vor nuværende biskop, Westergaard Madsen, har vist Færøerne stor interesse og bevågenhed, og at de derfor er meget højt agtet og afholdt af det færøske kirkefolk og de færøske præster.

Dog, tanken om en særlig færøsk biskop eller vicebiskop har af og til spøgt deroppe på øerne i Nordatlanten. Nogle spurgte: hvorfor kan vi ikke få tilbage det, som vi engang har haft? Andre — og deriblandt de fleste af præsterne, som i dag er færingere — mente, at det ville være praktisk, hvis man havde en vicebisp på Færøerne. Jeg kan således anføre, at forhenværende kirkeminister Carl Hermansen, som i sin tid begyndte sin præstegering som kaldskapellan i Sydstrømø præstegæld, i 1921 offentligt har rejst tanken og er gået meget stærkt ind for genoprettelsen af det færøske bispedømme.

Da delingen af Københavns stift blev en realitet, rettede Thorshavn menighedsråd på et møde den 13. marts 1959 en henvendelse til samtlige 57 menighedsråd på Færøerne om at tilstille stiftsdelingskommissionen følgende skrivelse — hvis jeg med den højtærede formands tilladelse må citere —:

„Menighedsrådene på Færøerne skal hermed tillade sig at henstille, at det eventuelle forslag, som kommissionen til sin tid vil afgive angående deling af Københavns stift, også kommer til at omfatte forslag om genoprettelse af det færøske bispedømme. I fald dette mod forventning skulle vise sig uigennemførligt, skal man meget indtrængende henstille, at man i det mindste støtter et forslag om et vicebispedømme på Færøerne.“

Dernæst anførte man nogle grunde, som man mente skulle støtte henvendelsen.

Denne rundskrivelse blev tiltrådt af 41 menighedsråd med 234 medlemmer, medens 8 menighedsråd med 47 medlemmer gik imod og 8 menighedsråd undlod at svare. Derefter blev skrivelsen den 14. maj 1959 afsendt til stiftsdelingskommissionen.

Nu var lavinen sat i gang. Nu blev der skrevet, nu blev der talt, og nu blev der forhandlet, sådan som det sig hør og bør i et sådant tilfælde, og det resulterede i en